

LBRIS

We know
books

Aurelia Stoie Mărginean

Ilustrația, arta interpretării

Illustration, the art of interpretation

*„Pelerinaj la Beethoven”
de Richard Wagner*

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV, 2024

În căutarea aerului sonor

Prin anii '80, un locuitor al celui mai înalt bloc-turn din Brașov, iubitor de literatură, domnul Adrian Hamzea, îmi propune să ilustrez o carte rară, mai puțin cunoscută, a muzicianului Richard Wagner, cu titlul *Pelerinaj la Beethoven*. Cartea este tradusă din limba germană de domnul Hamzea, manuscrisul este prezentat Editurii Muzicale și i se sugerează o susținere cu ilustrații.

Se pare că Beethoven nu mai trăia, dar Wagner și-a imaginat că s-a dus la Viena și l-a găsit.

Dintr-o bogată enciclopedie îmi sunt oferite imagini cu Viena și portrete ale marilor compozitori precum Johann Sebastian Bach, Mozart, Beethoven.

În timpul liceului frecventasem săptămânal concertele simfonice din Brașov, dirijor cu precădere maestrul Dinu Niculescu, cu a cărui fiică, Lavinia, eram colegă de clasă. Locuiam la o gazdă unde se cânta zilnic la pian, vioară și vocal. Muzica făcea parte din educația mea, iar cântăreții la instrumente din orchestra simfonică mi se părea că sunt cei mai frumoși și mai înzestrați oameni.

Liniștea din sala de concert lăsa supremația armoniilor muzicale să triumfe. Uneori mergeam și la concertele de orgă de la Biserica Neagră din Brașov. Orga mă intimidă prin nenumăratele perforate fluieri și prin virtutea interpretului care își unduia tot trupul.

Având acest bagaj, lectura cărții și ușurința scrisului cu penița mi-au înlesnit să îndrăznesc să ilustrez. Cuvintele cer să se transforme în imagini. Cât mai sugestive. Instrumentele, atât de felurite, emit sunete nuanțate, surprinzătoare – un limbaj nescris, destinat urechii, fără a ține cont de limbile popoarelor. Sunetele sunt înțelese și binefăcătoare pentru toți oamenii.

Da, muzica este divină. Este un flux de particule, de aer care vibrează prin ureche, în toate fibrele organelor noastre perfecte. Cel mai sublim instrument este vocea umană.

Cum să arăt toate acestea doar cu vârful fin al peniței? Cum să alerge și să zboare pe hârtie? Ce fel de sinuozități să facă? Unde să se oprească? Să tacă? Când să izbucnească și să cuprindă mișcări protectoare?

Pentru ca sunetele să rămână cu noi s-au construit săli spectaculoase, cu arhitectură specială, cu scopul difuzării, receptării. Din cele mai vechi timpuri s-au creat instrumente muzicale cu strune, clape, fluieri, alămuri, tobe, care să se desfășoare în clădiri diferite, cu săli marcate de cupole, amfiteatre, ca să cuprindă acustica concertelor. Opera din Paris, Viena, Berlin, Milano, Sidney, San Francisco – pereți din metale bune conductoare a sunetului. Și în trecut, cea mai mare forță antică a perfecționării audiției sunetu-

lui vocalelor și consoanelor, este la amfiteatrul Epidaurus din Grecia. De milenii își menține puterea de miracol.

O, Doamne, cum să desenez cutia cu rezonanță, clinchetul clopotului, vântul, tenorul, baritonul, basul, soprana de coloratură. Nu se poate: muzica este prima dintre arte. Voi căuta cu penița cântecul, ecoul, voi încerca!

Maestrul compozitor Richard Wagner (1813-1883), a conceput un text scris despre un pelerinaj la Ludwig van Beethoven (1770-1827), care locuia la Viena. Această scriere a fost tradusă de scriitorul brașovean, Adrian Hamzea, în limba română, m-a contactat și mi-a propus să ilustrez sugestiv acest volum. Lectura acestui „pelerinaj” mi-a înlesnit un desen evocator, cu denumirea de ilustrație. Selecția imaginilor desenate s-a încheiat într-o carte apărută la Editura Muzicală în anul 1977 și reeditată în anul 1979.

Elaborarea acestor desene continuă subiectul albumului de față, desenele sunt făcute în peniță și tuș.

Aurelia Stoie Mărginean

Brașov, 26 aprilie 2023

